

Фәтхуллина Айгөл

ИСЛАМ – УЛ ЯШӘУ РӘВЕШЕ

Ислам - галәмнәрнең хужасы булган Аллаһ Раббыбызга жаның тәнен белән бирелеп яшәү, ягъни ихлас күңелдән Аңа ышану, Аның алдында түбәнрәк булу, Ул тыйганнардан тыелып, һәрдаим Аны зикер итеп (мактап), фәкать Узеннән генә ярдәм сорап, Ул кушканча күркәм итеп тормыш итү. Ислам - ул Аллаһ Тәгаләгә буйсыну, Аның илчесе булган пәйгамбәрәбез Мөхәммәд (с.г.в.) гә иярү, ул боерган эшләрне үтәү, ул тыйган гамәлләрдән тыелу. Кыямәт көнендә аның шәфагатенә ирешергә мөмкин. Хакыйкый мөселман күңеленең халәте нинди булуга карамастан, Аллаһы Тәгалә һәм Рәсүлбәз Мөхәммәд (с.г.в.) кушкан барлык әмерләренә буйсынып яшәргә тиеш.

Ислам - ул туры, хакыйкый юл. Әгәрдә бу хак юлны югалтсак без адашчакбыз. Кеше урманда адашып йоргәндә, чыгу юлын табуы ничек авыр булса, шулай ук диннән киткән кешеләргә дә икеләтә авыр булчак. Адәм баласы курыкмый башлый, күнелетеләгән әйберләргә генә эшли, тулаем фани доньяның мәшәкәтләренә чумып бетә. Кылган гамәлләренә нәтижәләрен күздә тотмыйча, алар өчен алгатаба жавап бирәсен уйламый. Шунның өчен дә ислам диненең - безнең тормыш рәвешез икәнлегә турында онытырга ярамый. Чөнки ислам - тормышны дәрәжәләп күзаллау. Адәм баласы тәнгә, суга, ризыкка ихтыяж булган кебек, жанга да дин азыгы кирәк. Дингә булган ихтыяж - кеше тормышының аерылгысыз бер өлеше. Дини азык булмаса, яшәүнең мәгънәсе, көчә беткән булыр иде. Адәм баласы үзгәрүчән зат. Бер караганда ул яхшы, изге гамәлләр кыла, ә икенче яктан караганда кызыгып тыелганнарга тартыла. Белгәнәбезчә, тыелган гамәлләр тышкы кыяфәтләре белән үзенә жәлеп итеп торалар. Әгәр дә кешенең ихтыяр көчә, иманы зәгыйфь булса, ул әкрәнләп шул тыелган эшләргә кереп китә. Шул сәбәпле жәмгыятебездә алкоғолизм, наркомания, төрле авырулар, фахшәлек һ.б. яман гамәлләр чөчәк ата. Адәм баласынын ислам динендә булу бик зур бәләләрдән котылу чарасы да. Акыл һәм хис - тойгылар һәрвакыт кешенең үзендә булган кимчеләкләр белән көрәшә. Бугенгә көндә һәрбер кешенең бурычы - доньяда булган явызлыкны юк итү.

Кеше мөселман булса да, булмаса да башкаларның үгет - нәсыйхәтенә мохтаж.

Үгет - нәсыйхәтне тыңлаган кеше төрле афәтләрдән азат була. Мөселман кешесе угет - нәсыйхәт нәтижәсендә тагын да югарырак дәрәжәгә ирешә ала. Кешеләрне Аллаһ диненә чакыру һәм өндәү, аларның дингә ышанычын арттыру, шәригать буенча яшәргә өйрәтү - болар барысы да ислам жәмгыятенә аякка басуы.

Әгәр дә адәм баласы ислам диненен шифалы суларын эчмәсә, дингә чакыру үсентесе дә үсмәс һәм төмлө жимешләр дә бирмәс.

Аллаһның илчесе һәм аның сәхабәләре изге гамәлләр кылганнар, аларның һәммәсенә күңелләре яхшылыкка камиллеккә омтылган һәм Аның (Аллаһның) юлыннан тайпылмаганнар.

Әйтеп үткәнчә, мөселманнар да, мөселман булмаганнар да исламга чакыруга мохтаж. Мөселманнарга үзенә яхшылыкларын арттырып, камиллекнең югарырак баскычына ирешү өчен, ә мөселман булмаганнарга туры, хак юлны табу өчен дингә чакыру, өндәү кирәк.

Аллаһ Тәгалә “Бәкарә” сүрәсенәң 257 нче аятендә әйтә: “Аллаһ - иман китергәннәрнең Дусты. Ул ал арны караңгылыктан нурга чыгара. Ә иман китермәгәннәрнең дусты тагут (шайтан). Ул ал арны нурдан караңгылыкка чыгара. Алар - ут (жәһәннәм) әһелләре һәм анда мәңгегә калачак”.

Әбү Һөрәйрә разыяллаһу ганһе риваять кылуы буенча, Аллаһның илчесе Мөхәммәт (с.г.в.) әйткән:

“Туры юлга чакыручының әжере үзенә - иярүчеләрнең әжере кадәр ук булчак. Бу аларның үз әжерләрен өз генә дә кимитмәячәкләр. Адашуга чакыручыга килгәндә, ул үзенә иярүчеләрнеке кадәр ук гонаһка ия. Бу аларның гонаһларын өз генә дә киметмәячәк” ди Мөслим. Бу хәдистә дингә өндәүчеләр, бер яктан дөгъват кылучының күркәмлеге турында сөйләләр, икенче яктан адашудан тыялар.

Дингә чакыру, дингә мөхәббәт тәрбияләү - Аллаһ Тәгалә барлык белгәннәрен кешеләргә берьюлы сөйләми, ә акрынлап өйрәтә. Дәрәс юлга, дингә чакыручы кеше беркайчанда өндәүчеләргә карата түземлеген, сабырлыгын югалтмый. Без сабыр иткән очракта гына эшебез нәтижәле була. Сабырлык мөселманнарның төп коралы, чөнки ана Аллаһ Тәгалә дә таяна. Аллаһ Тәгалә “ Бәкарә” сүрәсенәң 152 нче аятендә әйтә: “... Дәрәслектә, Аллаһ сабыр кылучылар белән.” Димәк, Аллаһ Тәгалә сабыр итүчеләрне ярата һәм Үз рәхмәтеннән ташламый. Диндә өндәү, чакыру - ул иң олы, саваплы һәм изге эшләрнең берсе, чөнки Коръәндә язылганча пәйгамбәрләрнең вазыйфасы булган. Аллаһ Тәгалә “Гыйран” сүрәсенәң 110 нче аятендә әйтә: “ Чакыручы ул иң яхшы кеше.” Димәк, дингә өндәүче, чакыручы кеше - ул үзенә камиллеген арттыруга теләүче инсан. Ул камиллеккә омтылучы үзенә тормышы турында гына уйлап калмый, ә тирә-юньдәгә кешеләр өчен дә борчыла. Аларга Аллаһ Тәгалә рәхмәте белән, Мөхәммәд пәйгамбәребездән үрнәк алып, яхшылыкка, туры, хакыйкый юл белән бара.

Кешенә тормышы һәрвакытта да, үзе теләгәнчә рәхәтлектә, бәхеттә, шатлыкта гына үтми һәм барда яхшы булып дип гарантия бирә алмый. Чөнки адәм баласы үзенә яшәү дәверендә күп тапкырлар ялгышырга, абынырга, югалып калырга мөмкин. Бер карыйсың ул яхшы гамәлләр кыла, икенче карыйсың зәгыйфь адәми зат хәрамга - тыелган гамәлләргә үрелә. Менә шуның өчен кеше һәрвакытта да кисәтеп, кыек юлга кереп китә башласа, аңа туры хакыйкый юлга маңгай күзен белән генә түгел, ә күнел күзен дә ачарга тиеш. Чөнки күнел күзе

күрмәсә, маңгай күзе генә күреп бетерә алмый. Ә инде вәгазлэгән, аңлаткан чагында Аллаһ Тәгаләнең үзенә һәм пәйгамбәрәбезнең сөннәтенә игътибар итеп, аннан соң гына фәнни белемнәргә таянып эшләү мәслихәт.

Шул очракта гына без, Аллаһ Раббыбыз рәхмәте белән, тиешле нәтижәләргә ирешеп, жәмгыятебезне яхшылыкка өндәп, яманлыктан тыеп, коткарып кала алырбыз.

АННОТАЦИЯ

В данной статье Ислам рассматривается как целостный образ жизни, накладывающий на человека ответственность за себя и окружающее его пространство. Важной обязанностью мусульманина является объяснение людям истин Ислама, призыв к благу и предотвращение дурного, соблюдения всех морально-нравственных предписаний исламской религии.

Фатхуллина Айгуль (Казань, Россия) – ассистент кафедры исламского вероучения Российского исламского института.